

Eleventh Report of the Committee on Public Undertakings Presentation

SRI K. PUTTASWAMY (Chamundeswari).—Madam Speaker, I beg to present Eleventh Report of the Committee on Public Undertakings on the working of Karnataka Industrial Investment Development Corporation Limited.

MADAM SPEAKER.—The Report is presented.

Notice of an adjournment motion

re: Situation arising out of appointment of a State Enquiry Commission and a Central Government to enquire into allegations against the Chief Minister and other Ministers.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೋಳೆನರಸಿಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.....?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಲಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ದಯಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಆತ್ಮಾವಶ್ಯಕ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಗೋಸ್ಕರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರ ಸತ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಂಥಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಾದರೂ ಏನಿದೆ.....?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ? ನನಗೆ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯಾದರೂ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಡವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ದೊರೆತರೆ ನಾನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹೀಗೆ ಇದೆ:—

“That this House do stand adjourned to discuss a matter of urgent public importance viz., the situation created by the appointment of the Enquiry Commission both by the State and Centre and also the stand taken by the Government challenging the appointment of the Commission appointed by the Central Government before the Supreme Court.”

ಇದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೂಚನೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂಥ ನನ್ನ ವೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ನಿರ್ಣಯವಾದ ಮೇಲೆ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂಜೂರಾತಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನವೀಕರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇವತ್ತು ಎರಡು ಕಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತಾವು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣೀಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನ ತೀರ್ಮಾನ ಅಗ್ಗಿತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ನೀವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJ URS.—There are about 8-10 people who have signed this notice. I want to know whether all of them will speak about this even before the admission.

MADAM SPEAKER —Not at all.

SRI D. DEVARAJ URS.—I am just requesting the Chair because when Mr. Bangarappa wanted to intervene, you were pleased to say that this is not the stage. My submission is, if all the 12 Hon'ble Members are permitted to speak in this connection, then, that itself will take lot of time.

SRI H.D. DEVE GOWDA,—When once permission is granted.....

SRI D. DEVARAJ URS.—This is at the stage of permission. I am not talking of the subsequent stage.

†ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣೀಯವರೇ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೇರಿ, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ತಾವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಸುಳ್ಳಿನ ಕಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ರಾಗ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮೇಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ತಾವೇ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ

ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಯೋಗವಿದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಯೋಗವಿದ್ದು ಕೇವಲ ಅಪಾವನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯೋಗ ತುಖೆ ನಡೆಸಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಯೋಗದವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಎರಡು ಆಯೋಗಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ, ಇವರ ವಿಚಾರ ಸುಪ್ರೀಂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೂ ಹೋಗಿದೆ ಹೀಗಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ನಿಂತಿದೆ. ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಚರಿತ್ರಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಳುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಮುಖಾಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನೆರವು ಹಾಗೂ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ ಅವರ ಪಂಡಿತರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಪಾವನೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸದನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಅಪಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಈ ಸದನ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರ ನಡವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮದ ಕುರಿತು ಈ ಸದನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕು. ಈಗ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಲ್ಲ, ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದುದು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯಮಿಟ್ಟು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ, ತಾವು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗಿಂತಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಿದೆ. ನಮಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವ ಕಾಲವಿನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯಮಿಟ್ಟು ಈಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲ ಇರುವ ಪ್ರಕಾರ "This House do stand adjourned to discuss a matter of public importance viz. the situation created by the appointment of Enquiry Commissions both by the State Government and the Centre and also the stand taken by the Government." ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಸೇರಿ ಹೋಗಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಆಯೋಗ ರಚಿಸಿರುವುದು, ಎರಡನೆಯದು : ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಆಯೋಗ ರಚಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದು : ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ನಿಲುವು ತಾಳಿತು ಎನ್ನುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ, ಎರಡನೆಯದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಗುಚಿತವೇ ಎನ್ನುವುದು ಮೊದಲ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಲೀಲಾಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡ ವಕೀಲರು !

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್, —ನಾನು ಲೋಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಓದಿದ್ದು. What is the situation created ? I will come to that. ಆಯೋಗಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ, ಅವು ತುಖೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಯಾವುದರಿಂದ ಬಂತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ

ಏರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ನಾವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಏರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿರುವ ಅಪಾದನೆಗಳು ತನಿಖಾ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಸನ್ನಿವೇಶ ಹೀಗಿರುವಾಗ “ಸಿಜುಯೇಷನ್ ಅರೈಸ್” ಎಂದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ನನಗರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ? ದೊಡ್ಡ ಅಡಚಣೆಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಿವೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ನವರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ನಿಂತಿದೆ, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಅದು ಅವರ ಇಮ್ಯಾಜಿನೇಷನ್ ಆಗಿರಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ. ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳುವ ನೆಪದಲ್ಲ ಅವರು ಬೇರೆ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು “ಪಾಪ !” ಎನ್ನುವೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ನೀವುಗಳು ಪಾಪಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ !

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನೀವು ಪರದೇಶಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ !

ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಪರದೇಶಿಗಳು ನಾವೋ ಅಥವಾ ನೀವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾತಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೂ ಚುನಾವಣೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯ; ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೂ ಚುನಾವಣೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ, ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೋತದ್ದು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯಾರು ಸೋತದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ ಗೆದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ, ದೇಶದ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ನೀವೇ ಗೆದ್ದು ಬಿಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಅರ್ಥವೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ಗೆದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಪರಾಧಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ನುಣುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ !

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—“ಕಾರಾಯ ತತ್ತ್ವ ನಮಃ” ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅಪರಾಧಿಗಳೂರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ; ಕೇಸ್ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನೀವೇ ಕೇಳಿ

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನೀವು ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲವೆಂದ ಮೇರೆ ಏತಕ್ಕೆ ತನಿಖಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ; ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ತನಿಖಾ ಆಯೋಗ ರಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಆಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಏನು ?

SRI H. D. DEVE GOWDA.—Then why do you hesitate to admit and adjourn the House to discuss all these things?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಮತ್ತು ವಿರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತನಿಖಾ ಆಯೋಗ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಾದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೇಳಿದ ವರ್ಷ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ? ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ?

SRI H. D. DEVE GOWDA.—I want to tell one thing to Mr. Bangarappa. As Leader of the Opposition I would like to make this position clear. I am not a slave either to Mr. Nijalingappa, or to Mr. Veerendra Patil or to Sri Devaraj Urs. I conduct myself in such a manner. You conduct yourself in proper manner. I want everybody to conduct themselves in the same manner.

SRI D. DEVARAJ URS.—I very much appreciate the statement made by the Leader of the Opposition. I am aware of the principles enunciated by Sri Deve Gowda. Of course, I am one with him. But let him not arrogate to himself and say as though he himself possess all the virtues. There are members who are here equally competent to know themselves; they are here equally competent to understand as much as he and his friends. He thinks that he is the only person who possess all the virtues except others.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—This is irrelevant. what you are saying is beyond the scope of the matter before us. ತಾವು ಒಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇವು ಯಾರೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಇರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೇ, ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೇ? ತಾವು ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಏತಕ್ಕೆ ನೀವು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಕೇಳಿದರು. ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ; ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಈಗ ಆಪಾದನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ? 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಪ ನೀವು ಅಗ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ; ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಬಂತು, ಒಡೆಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ, ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವಿಕವಾದ ವಿಚಾರ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈಗಲೇ, ನಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈಗಲೇ. Here under Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly.

Sub-section (7) of Rule 52 reads thus.

“the motion shall not deal with any matter which is under adjudication by a Court of law having jurisdiction in any part of India,

Further Rule 53 reads thus:

“No motion which seeks to raise discussion on a matter pending before any statutory tribunal or statutory authority performing any judicial or quasi-judicial functions or any commission or court of enquiry appointed to enquire into or investigate any matter shall ordinarily be permitted to be moved.

This is the relevant rules that should apply to this motion, and on the very face of it this is a matter which is already before the Commissions of Enquiry appointed either by State Government or the Central Government. The question arising out of the Central Commission is not the subject matter for us at all. Even assuming there is a subject matter for setting up of a Commission of Enquiry, I submit this rule applies. This is a matter which cannot be discussed because we will be treading on the grounds which perhaps offends the rule according to which the Commissions have already started functioning. These are matters which can be referred in a manner which will not offend this rule this will also become a subject matter of controvercies so far as the Commission of Enquiry is concerned, because it is as good as Court.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಾರಿಷ್ಯ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಕಮೀಷನ್ನಿನ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ, ಕಮೀಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ನಡನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕಮೀಷನ್ನಿನ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರಿದಾರೆ ಅವರು ನೀವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರೇ ಆಗಲೇ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರೇ ಆಗಲೇ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಾರ ಶಬ್ದ ಕೂಡ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೂಲಿಂಗ್ ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಮೀಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಈ ನಡನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ, ಈ ಒಂದು ಕಮೀಷನ್ನಿನ ನೇಮಕದ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಇದು ನೇಮಕವಾದ ಮೇಲೆ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಘಟನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರೂಲ್ 52ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವೇ ಬೇರೆ, ನಾವು ಕಮೀಷನ್ನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅದರ ನಡವಳಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಸೇರಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. There are three causes of action. All these actions have lead to a common situation. We have used the situation arising out of all the three causes together. Because all the actions is one and the same and three are absolutely no three issues at all. All the three consequences have lead to a common situation. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಒಟ್ಟಿನ ಪರಿಣಾಮ ಒಂದೇ ರೂಲ್ 52ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೇ ನಿಲುವಳಿಯ ನೂಡನೆಯಲ್ಲಿ 2-3 ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡ

ಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ರೂಲ್ 52 ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚಾತ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯವೇ ಬೇರೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ. ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂದರೆ ಕಮೀಷನ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಮೀಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಿ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. As a result of Government Order, there is a Commission of Enquiry. So what is the situation? Are you questioning the Government Order or questioning the situation arising out of that Government Order? What is the situation that arose is the question. There is a Commission of Enquiry according to the Government Order which is going into the merits and demerits of the charges. One Government Order is interlinked with the other. It is not as if you can correct the situation it is not as if you can correct the Commission of Enquiry. There is no situation without the Commission of Enquiry. There is no situation which does not overlap on the conduct of the Commission of Enquiry and its proceedings and so on so forth. Therefore, this can never be the subject matter of adjournment motion of all things. I submit when the House is sitting and when the demands and the General Budget will come up for discussion hon'ble Members and Hon'ble House will have ample time to discuss whatever they think they should talk or criticise. Of course the Chair is always there to cry a halt if there is anything said on a matter which is subjudice.

2-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ (ಯಾದಗಿರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟರ್ ಮೋಷನ್ ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ 3 ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ ಆ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸಮಾನತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಾದ ಏನು ಎಂದರೆ ಈ ಅಸಮಾನತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕಮೀಷನ್ ಮೇಲೆ ರಾಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಮೀಷನ್ ಮೇಲೆ ರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಲುವು ಮೇಲೆ ರಾಗಲಿ ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆ ಅಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಾದ ಇದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಗೆದ್ದಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದು ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಮಾತೃಕೈಲೇ ನಾವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಏನು

ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಆಸ್ತದ ಕೂಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗನ್ ಮನ್ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಅಸಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನು ಅಂತ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗುಲ್ಲು, ಏಳಬೇಕೇ ದಂಗೆ ಏಳಬೇಕೇ? ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗುಮವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾವು ಗುಲ್ಲು ಏಳಬೇಕೇ, ದಂಗೆ ಏಳಬೇಕೇ? ನಾವು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಉದ್ಭವವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಸಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ? ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಪಾದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಇರಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಹೇಳಲಿ. ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆಯೇ ಹೇಳಲಿ. ಅಸಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೇನೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥ ವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ನೀವೇನಾದರೂ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ಆಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ ತಾವು ಬೇಕಾದರೆ ಕುಸಿದು ಬೀಳಬಹುದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಒತ್ತಡ ತಂದರೆ ನನ್ನ ಈ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಗಿರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.— ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಅದೂ ಹೋಗಬಹುದು ಯಾವುದೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನೀವೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಿರಿಯಿಂದ ನಾವೂ ಹೋದರೆ ನೀವೂ ಕೂಡ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತೆ ಜನ ವಣಿಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನೀವು ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೀರೋ ನಾವು ಕೂಡ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವೇನೂ ಗುಲ್ಲು ಎಬ್ಬಿಸುವುದು ಬೇಡ ದಂಗೆ ಏಳುವುದು ಬೇಡ, ಕಾನೂನಿನಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಬಂದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲ ಏನು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಹೊಡೆದಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬಾರದು. ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು 20 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಅಂತ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ತಾವು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಹಾಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ಇನ್ನು ಏನೇನೋ ಆಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು 20 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದರು ಇನ್ನೊಂದು 25 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೆ? ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶದ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥವೇ? ಹಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ನಾಚಿಕೆಗೇಡುತನ ವಾಗುತ್ತದೋ, ತಾವು ಹೇಳುವುದೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಅಡಳಿತ ಏನೂ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಲ್ಲ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಾಗಲೇ ಇದೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಮೀಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಗತ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ ಈಗ ಈ ಒಡ್ಡುಕೆ ಪೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಇವೆ, ಬರ್ಮ್‌ಗಳು ಇವೆ. ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. There are so many occasions on which they can express what they want to, of course, without treading on the jurisdiction of the enquiry commission which amounts to a court of law. Whatever we say becomes sub judice and so far as that is concerned, you, Madam, are there to protect. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಮಾತಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ಎಳೆದು ಎಳೆದು ಹೇಳಿದರು. ಆದೇನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದೆಯೇ? ನಾವು ಅವರ ಕೈಗೆಂಬೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ತರಹದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ 20 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ನಂತರ ಇನ್ನೂ 25 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. I do not want to enter into the merits unless the Speaker permits.

MADAM SPEAKER.—They are interlinked.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಎರಡು ಇಂಟರ್‌ಲಿಂಕ್‌ನಿಂದ ಮುಂದೆ ಏನು ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಿ, ಕಮೀಷನ್ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಾಹಿತಿ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮೀಷನ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಇದೆ, ಈ ಸಭೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಅಂತ ತಾವು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಶಿರಬಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದ ಕಾರ್ಯಕರಣಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ತಮಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ನೂತನವನ್ನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ರೋಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮುಂದೆ ಇರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಿಸೈಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

“Rule of sub-judice should apply in regard to proceedings before Civil and Criminal Courts and Court; Martial in any part of India and not ordinarily to other judicial or quasi-judicial bodies such as Tribunals etc. which are generally fact finding bodies” ಎಂದು ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ. ಮುಂದೆ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ಅಪ್ಪೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬರ್ಮ್ ಬರುತ್ತದೆ,

ಜನರ ಅಧ್ಯವಿಶ್ವೇಷನ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಈ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಟಚ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೋ ಏನೋ ನನಗೇನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ನಾವು ಬಿಡಿತವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಸರಿಯೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ ? ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ 8 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ನಮಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಸೂಚಿಸಿದಂತಹ ಮಿತಿಯೊಳಗೇ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. We have to deal with the merits of the case. It is not a small matter wherein some of the issues can be cropped up. The Hon'ble Chief Minister has created a historical situation. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದಂಗೆ ನಡೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ದಂಗೆ ನಡೆಯಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆಬೇರೆ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯಬಹುದು, ಅಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಅದು ಈ ಶಾಸಕಾಂಗದ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಘಟನೆ ಏನಿದೆ, ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೇನೂ ಕೊನೆಯ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇಂದು ತಾನೆ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಈ ಕಮಿಷನ್ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಮಿಷನ್ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಅಸಂಬಂಧವಾಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮೆರಿಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಇದರ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಆಗ ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯೇ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—There are three factors for an Adjournment Motion : urgent matter, public importance and definiteness. I admit that it is a matter of public importance. But, so far as the urgency is concerned, absolutely there is no urgency. Commissions

of Enquiry have already been constituted and action is there. We have also gone before the Supreme Court; our petition is there before the Supreme Court. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿನ್ನು ಏನಿದೆ! ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅಪಘಾತ ಮತ್ತೊಂದು ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಅಂತಹ ವಿಷಯ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಆದರೆ ಈಗಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂದು ನಾವು ಶುಭಮು ದಿವಸವಲ್ಲದ್ದೇವೆ, ಈ ಸಭೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಮೂರು ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳಿರಬೇಕು. ಅದು ಯಾವುದು ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಆಗಿರಬೇಕು, ಎರಡು, ಅರ್ಜಿನ್ನು ಇರಬೇಕು, ಮೂರು, ಡೆಫೆನ್ಸೆಸ್ ಇರಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅರ್ಜಿನ್ನು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಡೆಫೆನ್ಸೆಸ್ ಇಲ್ಲ ಅದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂಡೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅರ್ಜಿನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿನ್ನು ಬಂದಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೈಕೆ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೌದೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದು, ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿನ್ನು ಬಂದಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಬಂದಿರುವುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡನೇ ವಿಷಯ ಬರುವುದು, ಅರ್ಜಿನ್ನು ವಿಷಯ. ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನಾವು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಹದಗೆಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು ಅದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಅದೇಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಈಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಹದಗೆಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿನ್ನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಜರೂರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್‌ನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಅಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಎಲ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಇಂತಹ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಮುಂದಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು, ಹುಸೇನ್ ಕಮೀಷನ್, ಗೋವರ್ ಕಮೀಷನ್ ಇಂತಹ ಕಮೀಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರಂತೆ ಮಾನ್ಯ

ಸದಸ್ಯರು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ವಂದಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಯೋಗಗಳು ಏನಿವೆ ಈ ಆಯೋಗಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಸುಪ್ರೀಮ್‌ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಜ್ಜಯೇಷನ್ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಸುಪ್ರೀಮ್‌ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಅನುವಾನ ಮತ್ತು ಶಂಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಜರೂರು ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದೂ ಆಯೋಗ ನೇಮಕ ಆಗಿದೆ ಇದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜರೂರಾತಿ ಏನಿದೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗದವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡಲಿ. ನಂತರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡೋಣ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈಗ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಣಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನು ತಕ್ಕುದು ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದೇ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ವಿಭಾಗವಿಭಾಗಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕ್ವಾನಿಟಿಟಿಯರ್ ಟ್ರಬ್ಬುನರ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವೊತ್ತು ನೇಮಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಗೋವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಹುಸೇನ್ ಅವರ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲೇ ಕ್ವಾನಿಟಿಟಿಯರ್ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನಾದರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ತೊಡಕಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತೊಡಕು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

Under Rule 52 (viii) it is stated as follows.—“the motion shall not raise any question which under the Constitution or these rules can only be raised on a distinct motion by a notice given in writing to the Secretary.”

It may not be in the fitness of things to take up the matter as an adjournment motion. I do not want to shut out any discussion, nor is it the intention of the Chief Minister. That is what he expressed just now. The point is: Can it be done under Adjournment Motion? Under the Rules of Procedure it looks to me it may not be possible, because, it is a judicial Commission that has been appointed.

Under these circumstances, I would suggest that a separate motion may be brought and that can be permitted by the Speaker and that can be discussed.

SRI D. DEVARAJ URS — You were pleased to say it may not amount to a Civil Court, and it is said that these constitute quasi-judicial bodies. Madam Speaker, I wish to submit that the Commission of Enquiry Act is a Central Act. I would like to read the relevant portions of the Act, viz., Sub-Section (4) of Section 5 of the Act and also Sub-Section (5) of the same section. Section 5 sub-section (4) of the Commission of Inquiry Act says as follows: "The Commission shall be deemed to be a civil court and when any offence as is described in Section 175, Section 178, Section 179, Section 180 or Section 228 of the Indian Penal Code (Act XLV of 1860) is committed in the view or presence of the Commission, the Commission may, after recording the facts constituting the offence and the statement of the accused as provided for in the Code of Criminal Procedure 1898 (Act V of 1898), forward the case to a Magistrate having jurisdiction to try the same and the magistrate to whom any such case is forwarded shall proceed to hear the complaint against the accused as if the case had been forwarded to him under section 482 of the Code of Criminal Procedure, 1898."

Sub-section (5) says: "Any proceeding before the Commission shall be deemed to be a judicial proceeding within the meaning of section 193 and 228 of the Indian Penal Code."

Therefore, I submit, through you, Madam Speaker, to this House, that if we come to the conclusion that this is a quasi-judicial body, I am afraid it may offend the Act itself. It categorically says the Commission is a Civil Court. A pertinent point was raised by hon. Member Mr. M. S. Krishnan and I am one with him when he says that this cannot be a matter for an adjournment motion. I, according to my hon. friends of the Opposition—if they honestly believe that something has gone wrong in the State, ಅದಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಅದಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು, ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಇರಬೇಕು ಅದಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು, ಹೋಮ್ ಡಿವೀಲ್ಮೆಂಟ್ ಅದಳಿತ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. There is absolutely no room for apprehension that these things cannot be discussed during the course of the debate during the session.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇದುವರೆಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಇಂಟರ್ ಲಂಕ್ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಗೆ ಮೇರಿಟ್ ಆಫ್ ಚಾರ್ಜ್ ಬಿಟ್ಟು, ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಲಂಕ್ ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮೇರಿಟ್ ಆಫ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಮಾತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮೇರಿಟ್ ಆಫ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೇರಿಟ್ ಆಫ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. I may refuse to go to the Commission. My privilege cannot be taken away by anybody. My privilege in this House cannot be taken away by anybody. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಮೇರಿಟ್ ಆಫ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿಯನ್ನು ಪ್ರಿಜುಡೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ I do not think that I can allow discussion on matters which are sub-Judicial.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೇನು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ —ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಓದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಓದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಅವರಿಗೆ ಸಮನ್ ಮಾಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

3-00 P.M.

MADAM SPEAKER.—Rule 53 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Assembly reads as follows.—

“No motion which seeks to raise discussion on a matter pending before any statutory tribunal or statutory authority performing any judicial or quasi-judicial functions or any commission or court of enquiry appointed to enquire into or investigate any matter shall ordinarily be permitted to be moved :

Provided that the Speaker may in his discretion allow such matter being raised in the Assembly as is concerned with the procedure or subject or stage of enquiry if the Speaker is satisfied that it is not likely to prejudice the consideration of such matter by the statutory tribunal, statutory authority commission or court of enquiry.”

ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿಯನ್ನು ಪ್ರಿಜುಡೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, I can't give permission,

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ನನಗೆ ಸೇರಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಸೆಕ್ಷನ್ 5 ಇಲ್ಲವೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. Section 5 sub-section (2) of the Commission of Inquiry Act 1952 clearly spells out as follows: "The Commission shall have power to require any person subject to any privilege which may be claimed by that person under any law for the time being in force, to furnish information on such points or matters as in the opinion of the Commission, may be useful for or relevant to, the subject matter of the inquiry" ಇದು ಇರುವುದರಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಬೇಕಾರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಆಕ್ಷೇಪವು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್. ತಾವು ನಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕದ್ದು ಒದಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಡ್ಡರ್‌ಮೆಂಟ್ ಪೋಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಚಾರ್ಜಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ. ತಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ, ನಾನು ಎಲ್ಲೆ ಮೀರಿ ಮುಂದೆ ಹೋದಾಗ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲ್ಲ? ನಾನು ಏನೂವರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಪುಲಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ.

MADAM SPEAKER.—I will consider this matter and give ruling after half-an-hour. Now, the House will adjourns to meet after half-an-hour.

The House adjourned at Four Minutes past Three of the Clock and reassembled at twenty Minutes past four of the Clock

(After Recess)

(Madam Speaker in the Chair)

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೆಡ್ಡಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ಮುಂಚೆ ರೂಲ್ 52ರ 7ನೇ ನಿಬಂಧನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ರೂಲ್ 53 ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೇಡ್ಡಿ.—ನಿಮಗೆ ಅದರ ಸತ್ಯ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. "the motion shall not deal with any matter which is under adjudication by-a Court of Law having jurisdiction in any part of India" ಎಂದು ಇದೆ. ಪೊದಲನೆಯದಾಗಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಸಭಾ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಟ್ರಬ್ಯೂನರ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಂಥಾ ವಿಷಯಗಳು ಸಬ್ ಜುಡೀಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದನ್ನು ಸಬ್ ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯ ಸಬ್ ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಅನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಧೆ ಆಗಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಆ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಏನೇನು ಛಾರ್ಜಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಸಬ್ ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಛಾರ್ಜಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕಮೀಷನ್ ಗಳು ನೇಮಕವಾಗಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ವತಿಯಿಂದಲೋ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಾವು ತಮಗೆ ಒಂದು ಅಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ಸಬ್ ಜುಡೀಸ್ ಇದೆ ಯಾವ ಅಪಾದನೆಗಳು ಕಮೀಷನ್ ಮುಂದೆ ಇವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ: ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟೆ. ಕಮೀಷನ್ ನೇಮಕ ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಅವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಏನಾಗಿದೆ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಯಿತು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಅಂತ ನಾನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು. ದಯವಿಟ್ಟು ಗರಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ಪ್ರಸ್ಥಿತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದದು. ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಬಂದವರು ಗಾಳಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ.—ಅಂಥಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ. Have some discipline have some sense. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲಿಬಹುಶೇಷ ಜನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕಂಥಾ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವವರೆಗೆ ನುಮ್ಮನೆ ಇರಿ. ನಾನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವೇರೆ ಮಾತನಾಡಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಯಿತು)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೇಡಿ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಿ, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಈಗ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದು

ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಂತರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಟೆಪಿಲಿಕ್ ಥಾರ್ಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಂದು ಮಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

4-30 P.M.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಎಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತ್ಯಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಲು ಆಸ್ತದೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂಭಾಗತರ ಈ ಸದನದ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸತ್ಯ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ನಮಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಷಯ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಸಹ ಹೇಗೆ ಅದಕಾರಣ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಾವು ತಳ್ಳಿಹಾಕದೆ, ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI K. PUTTASWAMY (Hamundeswari). Madam Speaker, the question of admissibility of this adjournment motion seems to have created more heat than light. We can understand generation of heat after the discussion is permitted. Ordinarily we can appreciate in a House like this if there is heat at the time of discussion of the adjournment motion on merits. At the stage of discussion about admissibility I think there is no necessity for any heat being generated. I wish we confine ourselves to the creation of light.

I was particularly impressed by the points made out by the Chief Minister. He straightaway conceded that it is a matter of public importance. So, there is no dispute about that. I think all of us in this House appreciate the forthright concession made by the Chief Minister on this important aspect.

What are the requirements of an adjournment motion in order to receive your approval for admissibility? It must be a matter of public importance; and of recent occurrence. These two points cannot be disputed. So, whether it is an urgent matter is a point which has to be considered. Let us confine ourselves to another point which was made out by some member of this House, namely, that it would offend rule 52. The rule says that it must be a 'definite matter'. Let us examine whether it is a definite matter.

SRI AZEEZ SAIT.—Madam, you have reserved the ruling and until you give the ruling or consent to the mover of the adjournment motion, nobody has the right to discuss it.

MADAM SPEAKER.—It is not that I should give the ruling immediately; I can take my own time for it.

SRI K. PUTTASWAMY.—I am thankful to the Hon'ble Speaker for allowing me to proceed. I would like to confine myself to two points one of them is whether there is a definite matter. Whether it is a matter of public importance and a matter of recent occurrence seems to have been conceded by all the speakers. Then the other two points that remain over are whether it is a definite matter and whether it is a urgent matter. I am thankful to the Hon'ble Speaker for drawing attention of this house to the fact that the motion places emphasis on the word 'situation'. There are two or three matters referred to in it. One is the appoint of any enquiry commission by the State and the other is the appointment of an enquiry commission by the Centre. The third point is the matter having been taken by the State Government to the Supreme Court for adjudication. These are the three points. I am not making a reference to any of those subjects pending before the commissions. except for the limited aspects of the admissibility. According to the motion, these three aspects have created a situation in this State. The House may or may not agree or may throw it out. The motion lays emphasis on the word 'situation'. Therefore, I contend the matter is very definite. The matter being definite and of public importance and of recent occurrence, the question is whether it is urgent enough to merit admission at your hands.

Madam Speaker, the Hon'ble Chief Minister drew your attention to the Commission of Enquiries Act, 1952 and pointed out according to him—how it enjoys all the powers of a Civil Court and how it would be hit by the principle of sub-judice, I would like to make a submission that the Enquiry Commission is not the Civil Court. If it was the intention of the framers of the law they would have said that it enjoys all the powers of the Civil Court, With abundant caution they have said that it is deemed to be a Civil Court. Is it deemed to be a Civil Court under all circumstances or whether it is a Civil Court for a limited purpose I would like to read the section which the Hon'ble Chief Minister was pleased to refer—section 5—sub-sections (4) and (5). It says :

“The Commission shall be deemed to be a Civil Court and when any offence as is described in sections 175, 178, 179, 180 and 228 of the I.P.C. is committed in view or presence of the Commission—that means when offences are committed

in the presence of the Commission. offences which are dealt with under sections 175, 178, 179, 180 and 228 of the I.P.C. the Commission, may after recording the facts and the statement of the accused as provided for in the Code of Criminal Procedure, 1898, forward the case to a Magistrate having jurisdiction to try the same and the Magistrate to whom any such case is forwarded shall proceed to hear the complaint against the accused as if the case had been forwarded to him under section 482 of the Code of Criminal Procedure, 1898.

Any proceeding before the Commission shall be deemed to be a judicial proceeding within the meaning of sections 193 and 228 of the Indian Penal Code."

There is need to refer to these sections only, viz., sections 175, 178, 179, 180 and 228 and 193 of the I.P.C. I would like to now read only the Headings of these sections. Section 175 deals with Omission to produce document to public servant by person legally bound to produce it. Therefore the Enquiry Commission can exercise its powers of a Civil Court and compel the person concerned to produce the document, Section 178 deals with Refusing oath or affirmation when duly required by public servant to make it. Supposing a witness has been summoned and he refuses to take oath then the Enquiry Commission has powers of a Civil Court to compel the witness to take the oath. Section 179 deals with Refusing to answer public servant authorised to question, and Section 180 deals with Refusing to sign Statement. The other Sections referred to are 193 and 228. Section 193 deals with Punishment for false evidence, and Section 228 deals with Intentional insult.

SRI D. DEVARAJ URS.—What is the point the hon'ble member is trying to make while going into these details? Is it his idea that it is not deemed to be a Civil Court?

SRI K. PUTTASWAMY.—I am not going into the merits of it. The Hon'ble Chief Minister raised the contention that the Enquiry Commission is a Civil Court by interpreting the word deemed to be a Civil Court, and any discussion on the floor of the House on matters pending before the Enquiry Commission would be hit by the mischief of sub judice. Therefore, I am had to raise a contention that it is not a Civil Court, but it is deemed to be a Civil Court only for a limited purpose. My contention is that it is not at all a Civil Court and with due care discussion can go on. While I do not concede that it is a Civil Court, I claim that to some extent discussion can go on even matters referred to the Commission of Enquiry. I feel that as it is a high authority which should be held with at most

regard he will have to exercise care while discussing and not mean any offence to the Enquiry Commission. Therefore, my contention is that this does not enjoy all the powers of a Civil Court, and some careful reference can be made even to matters pending before the Enquiry Commission, and it has already been conceded that it is a matter of public importance; and of recent occurrence; and I have already pointed out how it is a definite matter and that therefore it satisfies all the conditions of admissibility. It is for you, Madam Speaker, to appreciate and then take a decision.

SRI D. DEVARAJ URS.—Madam Speaker, I thought the discussion had ended before the House was adjourned for Tea. But you were pleased to allow some more time to get some more light on the issue. The hon'ble member from Mysore Taluk has tried hard to throw light, but I am afraid instead of throwing light he is trying to confuse the House more than clarifying. I really tried hard to understand and appreciate his point of view, but he was trying to confuse this House that this is not a Civil Court and it does not enjoy the powers of the Civil Court. In spite of the fact that the Act is a unambiguous, it is very clear that it is a Civil Court. Even if it is said to be deemed to be a Civil Court, what does it mean? Deemed means that it is believed to be and it is judged to be a Civil Court. So, if the hon'ble member Sri Puttaswamy were to harp on that word 'deemed', I am afraid he is treading on a ground which is slippery and he cannot stand on that.

Again for the edification of the members concerned, I would like to read the Section itself. Section 50 clearly states:

"Subject to the provisions of these rules, a motion for an adjournment of the business of the Assembly for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance may be made with the consent of the Speaker."

I harp here, Madam Speaker on the words "subject to the provisions of these rules". Now, I am glad he appreciated the point. Perhaps instead of saying 'concede' he used the word 'confess'.

SRI K. PUTTASWAMY.—I do not know whether by slip of the tongue I used it. I think I said 'concede'.

SRI D. DEVARAJ URS.—It says: 'definite matter of urgent public importance.' Again I have to repeat the matter is not definite. It is stated here: 'That this House do stand adjourned to discuss a matter of urgent public importance, viz., the situation created by the appointment of an Enquiry Commission both by the State and the Centre'. I would like to know how can one and the same situation arise out of two Commissions. These two Commissions have not been

constituted by one hand the same Government. One Commission is constituted by the State Government and another by the Centre. How can a situation arise by this Commission and that Commission clubbed together?

And also they say "the stand taken by the State Government in challenging the appointment of the Commission by the Central Government before the Supreme Court." What is the situation arising out of this? If we have challenged an act committed by the Central Government, which according to the State Government, is not according to the Constitution, that is a matter before the Supreme Court. What is the situation arising out of this? Has the State Government no right at all to question any act of the Central Government? We have no right to question as long as the act of the Central Government is within the four corners of the Constitution. If the State Government has the suspicion that the act of the Central Government is not in accordance with the Constitution, or enactment of the Parliament, certainly the State Government has every right. What is the situation arising out of this? Is it as if the State Government has committed some big sin in questioning the authority of the Central Government to constitute the Commission of Enquiry, that too, before the duly constituted Supreme Court? If we had started an agitation on that, I might at least concede a situation has arisen. What is it we are doing? Are we not within our bounds to act according to the Constitution, Law and Acts? I do not understand what my hon. friend wants to make out of this and say: there is a situation. What is the situation? What is the definiteness of the matter here? Firstly there is no one matter. According to the rule, it must be a definite matter of public importance. They seem to deliberate under the expression 'a situation has arisen'. How can a situation be a definite matter of public importance? Now, a definite matter should refer to some action or otherwise. Again I read that there is no situation which can be construed as a matter and on which discussion can be started.

That is another point. And then we will come to the point as to whether it is an urgent matter. Now that everything is before the Court, how can it be construed as urgent matter for discussion here? That is another point. That is what the hon'ble member from Mysore Taluk was trying hard to make out. Another important feature of this Rule 50-is that unless all the provisions of these rules are complied with no adjournment can become valid. Even if one fails it cannot be an adjournment motion; It must be definite, it must be of public importance and it must be urgent. These are the requirements, in addition to so many other things which are enumerated.

ated in the rules. That is why the very first sentence states : subject to the provisions of these rules. It does not say : a few rules. It does not say a few may be complied with and a few may not be complied with. All these requirements provided in the rules will have to be complied with, before admission can be given to a matter like this. I am glad that you were pleased to say that it amounts to sub-judice. Clause 7 of rule 52 clearly says that the motion shall not deal with any matter which is under adjudication by a Court of Law having jurisdiction in any part of India. That is why, I think the hon'ble member tried his best-tryed hard perhaps in vain-, to prove that this is no more a Civil Court. If he thought by saying it not Civil Court, he could get over the difficulties that would arise under sub-section 7 of Section 52, I am sorry.

If you had taken away the Rules, then, perhaps, there would have been some force in his argument. You cannot take away the spirit of the Rules as it stands in the book here and if it could be got over only by conceding that it is not a Civil Court, I am afraid, you are treading on a dangerous ground. If you say that the commission of Enquiry is not a Civil Court then, you are treading on a dangerous ground because the Act itself is very clear, may be it refers to certain sections of the Indian Penal Code but when they have to go into the question, certainly these matters connected with or related to the Sections enumerated in the Act are bound to come there. Supposing there are charges of corruption on somebody or some body has misused the powers or if there is mismanagement or misuse of money, certainly it becomes a criminal Act, in which event all these Sections are bound to be attracted and in which event, this Commission of Enquiry is bound to act just like Civil Court. So, when the Act is so clear, I can't think that we can go on arguing about it endlessly and it is for you to take a decision. I am of the opinion that this Adjournment Motion does not stand the scrutiny of the Sections which govern the Motions of adjournment to be agreed to or to be moved here.

5-00 P. M.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to add only one word. I would like to draw the attention of the House through the Chair to Section 53 of the Karnataka Legislative Assembly Rules.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪಾನ್ಯ ಶ್ರೀಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅವರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ ಆಟಿನೆಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಪಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರದೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಏಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

MADAM SPEAKER.—Mr. Puttaswamaiah it is very uncharitable.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸೆಕ್ಷನ್ 68ರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಷಯ ವಿಧಿ ನಿಯಮದಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕಮೀಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಕ್ಟ್‌ನ (5) ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ (4) ರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕಮೀಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿದ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ.—

(1) Appointment of an Enquiry Commission both by the State and the Centre.

This is one of the matters of public importance.

(2) and also stand taken by the Government. Therefore, two things cannot be the subject matter of the discussion, ಅಂದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

Here, there are two things. One is—challenging in the Court of Law. That cannot be a subject-matter and as regards the appointment of the Commission, as the Chief Minister said, the appointment of the Commission is within the four corners of the law. If an exercise of the powers that are vested with the State Government is a subject-matter of the discussion of an adjournment motion of public importance coupled with another exercise of powers by the Central Government and we go into the Court of Law questioning the authority and if these things could be mixed up together and discussed as an urgent matter of public importance under adjournment motion, then, I am afraid it would not be correct.

SRI KONANDUR LINGAPPA.—What is the opinion of the Law Minister ?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—If I give my opinion, Will you abide by that ?

SRI KONANDUR LINGAPPA.—We will hear you.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—If you abide by my opinion, I will give.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನದಸೂರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನದಸೂರು ಹಾಗೂ ಈ ಮನೆಯ ನಾಯಕರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು. ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನವರೇ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನವರೇ

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಬ್ಬರೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎತ್ತಿದಂಥ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸದನೆ ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವೆಲ್ಲವೂ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯ ಹೌದು ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏ ಡೆಫೈನಿಟ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಅವು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಂತಿದ್ದರೂ ಅದರ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಆ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಬಹುದು ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದಂಥ ಆಯೋಗದ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಯೋಗದ ಅಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಒದಿ ನೋಡಿದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದ ಆಯೋಗಗಳೆರಡರ ಕೆಲಸವು ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ನೀವು ಬಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಾರ್ಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಸೇರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಜಾರ್ಜನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಏ ಡೆಫೈನಿಟ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Appointment of Enquiry Commission by the Central Government is one subject-matter; Appointment of the Commission by the State Government is another subject-matter and moved the Supreme Court is the third subject matter.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಏ ಡೆಫೈನಿಟ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. It does not cover under the Rule.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—This is a chain reaction connected to a definite matter. All these events have led to a single situation.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಆರಸ್.—ಇವತ್ತು ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಮ್ಯಾಟರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಕೈರಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

SRI KAGODU THIMMAPPA.—I would like to read the terms of reference of the Commission appointed by the Central Government. It reads as follows :

“ The terms of reference of the Commission shall be as follows :

(a) to inquire into the following allegations, namely,

(i) such of the allegations contained in the memorandum dated 11th April, 1977 received from some Members of the Karnataka State Legislature and addressed to the Prime Minister as are specified in Annexure-I ;

(ii) Such of the allegations contained in the memorandum aforesaid as are specified in Annexure II, but excluding any matter covered by the notification of the

Government of Karnataka in the Chief Secretariat No. DPAR 7 GAM 77, dated the 18th May 1977 ;

(iii) to inquire into any irregularity, impropriety or contravention of law other than those specified in the said Notification of the Government of the State of Karnataka on the part of any person in relation to any matter referred to in the allegations aforesaid ;

So, whatever you have left over in the earlier Notification is also covered in the Notification issued by the Central Government. ಅದರಿಂದ ಅವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳು ಅಲ್ಲ. ಈ ಆರೋಪವುಗಳು ಒಬ್ಬರಿಗೇ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒಡೆದು ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದು ಅರ್ಜಿಂಟ್ ವಿಷಯವೆಂದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೊನೆ ಅಥವಾ ಅನಾಹುತ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದು ಜರೂರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ವಿಷಯ ಅಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಅಯಾ ಸಂದರ್ಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜರೂರಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಯಾವತ್ತೂ ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರರ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಅಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಒಂದು ಕಡೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಜರೂರಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಂತಹಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ನಿಜವು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಆಯೋಗಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಹಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖಾ ಆಯೋಗಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ಬಹಿಷ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ತಡೆಯನ್ನು ತರಬೇಕನ್ನುವುದೇ ಇವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.....

What is the objection in approaching the Supreme Court questioning the Constitutional validity of the notification issued by the Central Government? The Hon. Chief Minister has said that Central Government has no authority to question the State Government,

Sri D. DEVARAJ URS.—The honorable member wants to plead why the Government of Karnataka has moved the Supreme Court with a view to prevent the Commission in going into the alleged charges of malpractices, corruption so on and so forth. I am afraid, the matter

is not properly understood by the hon. member. we have not said that they should not enquire into the allegations. The only point we are now raising is, when once a State Government appoints a Commission on a particular subject or a matter, the Central Government has no authority to appoint a parallel Commission. This is point number (1). On this point the law is very clear in the Commission of Inquiry Act Section 3. That is just a parliamentary matter not only for the Karnataka State, but also for the other States and also for the future. Another important question involved in this matter is, whether constitutionally the centre has a right to ask a State Government-Council of Ministers to enquire into their mis-conduct or whatever they may consider fit. This is a constitutional issue which has to be decided, perhaps, in the Supreme Court whether constitutionally they have a right. I have been advised by the best of legal opinion that constitutionally the Centre cannot question a State Government Council of Ministers about their conduct, just we cannot question the conduct of the Prime Minister or the Council of Ministers in the Centre. Because, the Constitutional provision is very clear that the Council of Ministers in a state shall be responsible to the Legislature, and the Council of Ministers in the centre shall be responsible to the parliament. This is a moot point, Madam Speaker, which has not been put to the test or scrutiny so far during the past 30 years by any court. Therefore, for the first time, this question has arisen. The opposition should forget for a while that their party is in power at the centre. They are under the impression that we are questioning their party. If that is the background on which they want to argue, I have nothing to say. of course, they are loyal to the party. I am not a person to question their loyalty to their party. This is not merely a question of this party or that party, but it is a question of the constitution. The constitution Experts and the eminent lawyers in the country have given an opinion that constitutionally this cannot be done.

Secondly, the Parliamentary Commission cannot be constituted under the Act. That is why we have taken this matter to the Supreme Court. He may not compliment my stand but the people of Karnataka have complimented me. The hon. member is not going to compliment, because he belongs to a Ruling Party at the Centre. Sometimes they too might have appreciated my stand if not in the public, atleast in the private. Madam Speaker, it is not a question of Devaraj Urs and his colleagues going out of the Ministry, but it is a matter of principle which has to be settled once and for all in the interests of the Democracy. In this country, we are functioning democratically and this democracy is still a young democracy. There are so many principles and democratic policies involved

which have to be interpreted and these interpretations must stand for years to come. The State Government and the Central Government cannot belong to one and the same party, it might be inconvenient. If there is one and the same party in both the places, the question does not arise at all. What principles are going to be evolved in the present case is more important than what happens to me in this process, whether I go down or go up, it is immaterial. Madam Speaker. Supposing, the Grover Commission is considered to be a legally constituted one it is, in my opinion, beyond the Supreme Court's decision; if it is otherwise, it is going to lay down law for all time. Constitutionally also let us see whether the centre has the powers and authority to ask the Chief Minister or the State Ministers and enquire into their conduct. Let us see what happens. It is not a question as to what happens to me or what happens to me as the Chief Minister of Karnataka State. But the principles on which these things have taken place are important. These are the issues involved. Please don't think that I am just trying to find out something to save my skin. I assure this Honourable House that if I want to escape, somehow I could escape, I know there are many ways to escape, I am not for that. Even if the Supreme Court say that there is no Commission of Central Government, there is the Commission appointed by the State Government, I cannot escape from this Commission. So, at least I request hon. Members not to think in that way. I have got the least intention to escape from it. It is the question of laying down certain principles for which I have taken that stand.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಅವರು ಜವಾಬು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತಾವು ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆನ್ನೇ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂಥಾ ಉದ್ದೇಶವೇನಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಂಥಾ ಉದ್ದೇಶವೇನಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ನಾವು ಏನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ, it is for a limited purpose; it enjoys all the power of a Civil Court ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ

ಇದೆಯೇ? ಅದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇಂತಹಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪವರ್ ಇವಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ರೀಕೆಂಟ್ ಅಕ್ಟರನ್ಸ್ ವ್ಯಕ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್, ಅಜೆಂಟ್ ಈ ಮೂರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಂಬಳ ಸೂಚನೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಿವರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏನು ವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಗ್ರೋಯರ್‌ರವರ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತು ಇಕ್ವಾರ್ ಹುಸೇನ್ ರವರ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆ ರೀತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರ ಮೇರಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಮಿಷನ್‌ನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರಣಗಳಿದ್ದವು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹತ್ತಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲವು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಂಸ್ಪರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು? ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಪಾದಿತರಾಗಿದ್ದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಸ್ವಾವೇಶವೇ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ 30 ವರ್ಷದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಜಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿಯೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಪಾದಿತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಹತ್ತಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಪಾದಿತರು ಆಗಿರುವಾಗ, ಯಾವುದಾದರೂ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಟ್ರಾಂಸ್ಪರ್ ಆದರೆ ಕೇಳುವವರು ಯಾರು? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಗ್ರೋಯರ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದಾರೆ. ಗ್ರೋಯರ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇವರ ಮೇಲೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ, ಅದರ ಕಾನ್‌ಸಿಕ್ವೆಷನ್ ಏನಾಗುತ್ತದೆವೋ ಅದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದು ಅತಿ ಜರೂರಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಯಲಿಟಿ ಏನಿದೆ ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಏನು ನಿಲುವು ತಾಳಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವವರೇ ಅವರ ಮೇಲೆ 90 ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ, ಬಹಳ ನಾಜೂಕಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. unless that matter is thoroughly discussed in this House and unless an opportunity is given to clarify the position, I will not be satisfied. As this is a matter of urgent importance I request the Chair to admit the Motion.

SRI D. DEVARAJ URS.—The hon. Member can't go on discussing these matters when the matter has already been referred to the Commission.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ರಾಯಲ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು, Even though the Central Government has no power, ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೇಳಿವೆಂಥ ವಿಷಯ

ಗಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ because their own loyal soldier have made such an allegation ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಯಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣಾ ಆಯೋಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಈಗ ಇವು ನಮಗೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲವೇ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇನುಪರೇ, ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—I never questioned the loyalty. It cannot behalf court or one fourth court. It enjoys all the powers of a court so far as this issue is concerned. Therefore it is a court. Again he says that 90 charges were there, and why did I not question; My party will not behave as the other party people were behaving. So, I did not question

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ವರ್ತನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ವರ್ತನುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹೌದು. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಮೇಯುವ ವರ್ತನೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇನ್ನು ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಪಾಪ, ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅವರ ವಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ, ರೂಸ್ ರೀತಿ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಪಿ.ಜ್ಯುಡೀಸ್ ಅಗಬಾರದೆಂದು ಇದೆ,

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಮುನ್ನ ದೇವೇಗೌಡರು ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ನಡೆಯಬಹುದಾದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು. We are not discussing matters pending before the commission. Why is he raising matters which are not relevant to the discussion?

ಶ್ರೀ ಗಿಟ್ಟಿ ಚಂದ ಶೇಖರ್.—ಇವತ್ತೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ರೂಲನ್ನು ಅವರನ್ನು ಸು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹಾಡಿದ್ದೇ ಹಾಡೋ ಕಿನ್ನಾಯಿದಾಸ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೇಗ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಏನು ಸನ್ನಿವೇಶ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಭಾವದ ವ್ಯಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಇದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿ, ನೀವು ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದೇನೂ ನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಇದು ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಗಣನವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕು. ಇನ್ನೇ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಪಂಡಿತರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ, ಅಂಥ ಸದೇಶದ ವೆಂಗಲರಾಯರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರತಕ್ಕವರು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಕೈಲಿ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬುದ್ಧಿ ವಂತಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಯಾರು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನುವ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ನನಗೆ ಶುರುವಾಗಿದೆ;

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ನಾನು ಮುಳುಗಿ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹೌದು. ಆದರೆ, ನೀವು ಹಗಲು ಕಂಡ ಬಾವಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ಅದಕ್ಕೆ ಅಳುತ್ತೀರೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಏತಕ್ಕೆ ಅಳೋಣ? ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖಾ ಆಯೋಗಗಳು ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಫೈಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳೇ ಹೊರತು, ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಆಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸಮನ್ಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಲು, ವಿಟ್‌ನಸ್ ಕಾರ್ ಮಾಡಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ, The powers of civil court are given so that it can function effectively. Those powers are given only for a limited purpose. ಈಗ ಎರಡು ಆಯೋಗಗಳು ನೇಮಕವಾಗಿ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಾನು ಬಜಾವ್ ಆಗುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ; ಒಂದು ವೇಳೆ ನನಗೆ ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನ ಮತ್ತು ತೆರದ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಫೋಂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಇದು ಬಜಾವ್ ಆಗುವ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಡು.—ತಾವು ರಾಯರ್. ತಿರುಗುಮುರುಗು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಬಜಾವ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ —ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಮೆಂಟಿಗೆ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನೀವು ಕಾನೂನು ಸಚಿವರೇ ? ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ?

SRI KAGODU THIMMAPPA.—The hon. Member is a lawyer and as such is expected to frame issues on the basis of the allegations made in the memorandum of charges. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಾನು ಬಜಾವ್ ಆಗುವ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ ; ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಹೊರತು ಬಜಾವ್ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಬಜಾವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ; ತಮಗೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾವುಗಳು ಕೆಂಪು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಚಾರ್ಜ್‌ನೀಟ್ ಏನಿವೆ,

ಅವುಗಳನ್ನು ಇಸ್ರೊ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಟೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರವರನ್ನು ಇವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದು, ತಮ್ಮ ಬಹುವಣಿ ಗಾಗಿ ಅಲ್ಲವೇ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಇನ್ನೂ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕಮೀಷನ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅರ್ಗ್ಯ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಯಾರು ಆರ್ಗ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ; ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇಂದಿನ ಸಿಟಿಯೇಷನ್ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರ ರಾಜ ಘಟ್ಟ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳೋ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಕರ್ತವ್ಯವಾದುದರೇ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನೀವು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಒಂದು ಕಾಲ ಸೀಟ್ ಗೆವ್ವಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದು ಜರೂರು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಹತ್ವವಳ್ಳಿ ವಿಷಯವೂ ಕೂಡ. ತಾವು ಏನಾದರೂ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಘಟನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವುಗಳಾದರೂ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಈಗ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಸಿಬ್ಬರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬಹುಶಃ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಕಾನೂನು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ; ಅಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಅನುಭವಸ್ವರೂ, ವಕೀಲರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ; ಇದು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೇಂಟ್ ವೇಷನಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ; ಅವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅಯ್ಯೋ ದೇವರೇ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಬಂದಿತವಾಗಿಯೂ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. 'ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಇದು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ ; ಇದು ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ ; ಇದು ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ ; ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಯಾವ ಬೇಡಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೇ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ; ಈ ನಿಲುವಳಿ ನೂತನ ಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕಳಿಕಳಿಯ ಮನವಿವಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ; ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾದಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡದೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ 'ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಅನುಭವವಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ; ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿ ಸಿವ್ವೇರಪ್ಪನವರು ಅನುಭವವಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ; ಅವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಈ ಕವೆ ಇರದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು 2-2 ದಿವಸ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವುಗಳು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ವಯಸ್ಸಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವರೂ ಇಂದು ಎದ್ದುನಂತಾ

ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ಚರ್ಚೆ ಆಗುವಂತಹ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಂದಿನಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕಾನೂನು, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕ. ಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ; ನಮಗಿಂತ ಅನುಭವ ಇರತಕ್ಕವರು ತಾವು. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ ; ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ; ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದದ್ದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ; ಸದನ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ (ತಿಪ್ಪಟೂರು) —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ, ಈ ಸದನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಮಾತೃ ಸದಸ್ಯರು ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವಂಥಾ ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ, ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಮೇಲೆ, ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಮೊದಲನೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಈ ವಿಷಯ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಹೊಸ ವಿಷಯವೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಎಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಎಂತಹ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದು ನಮ್ಮ ಪರವಾಗಿಯೇ ಇವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಬಂದರು. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ತಾವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯಕ್ಕೂ, ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಆ ಕಡೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾವು ಈವೊತ್ತು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದನ್ನು ಈವೊತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇತಿಹಾಸ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಈ ತರಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಂದು ಒಡ್ಡಿರಲಿಲ್ಲ.

SRI D. DEVARAJA URS.—I have to tell the hon'ble member what exactly the position is. If the Chair allows everybody to talk, we have also got to reply.

*

*

*

*

(Some members began to shout simultaneously)

* Matter not recorded as ordered by the chair.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂಜುನಾಥರವರೇ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿ ಅಪರಾಂಶವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಜಾರಿಪ್ರವಣ್ಯ ಬಯ್ಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ನಾವು ತಂದಿರುವ ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ವೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈವೊತ್ತು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈವೊತ್ತು ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಹೇಳುವ ವಿಷಯ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಯಿತು)

*

*

*

*

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿಕೊಡದೆಂದ, ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಸಮಯ ದಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ನೀವು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ನನಗೇನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಾನೇನೂ ಎಂ ಎಲ್ ಎ ಆಲ್ಲವೇ? ನೀವೇನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೇನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವೇ ಹೇಳಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಹೀಗೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೀತಿನಿಯಮ ಇಲ್ಲವೇ? ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೋಡೋಣ ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಹೀಗೆ ಎದ್ದುನಿಂತುಕೊಂಡು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ನಿಂದಿ) —ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಅರ್ಜಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಮಗೆ ಹೆಂಗ್ಲಿ ಗೊತ್ತು? ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಅಂತ ಏನಾದರೂ ವೈರ್ಲೆಸ್ ಮೆಸೇಜ್ ಬಂತೇನೋ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಗೌರವ ತರತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಡೆಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಈವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿರುವ ಮಾತು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ರೂಲಿಂಗ್ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ನಿರ್ಣಯವಾದಂ ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೊಡ ಮುಂದೆ ಇದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಜನತೆಯ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯಕ್ಷಗಳ ನಿರ್ಣಯವೂ ಆಗಿದೆ ಅಂಥ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆ

* matter not recorded as ordered by the Chair.

ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಅಂತ ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಈ ವಾದಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಅವರು ಇದೇನೂ ಮ್ಯಾಟರ್ ಆಫ್ ಅರ್ಜಿ ನಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಅವರು ರಾ ಗ್ರಾಜು ಯೇಟ್ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಚಾಣಾಕ್ಷರು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುರ್ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯ, ಈವೊತ್ತು ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದು ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಪರಮಾನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ ರೂಲಿಂಗ್ ಬಂದಾಗ, ಮುಂದೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮ ಬರುತ್ತದೋ ಆ ಸಿಟಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಆ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನಾವು ಗಪ್ಪು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತು ನಾವು ಯಾರ ಮೇಲೂ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮತೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಪಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಪ್ಪಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ನೂರು ಮಂದಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆಂತ ನಿಯಮದಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಸಾಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇಂದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊಂದಲ ಛಾವನೆ ಇದೆ ಅದು ಮೊವಲು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಮ ಕಾಯಿದೆ ಪಂಡಿತನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿ ನೈಲ್ ಪರಿಣತ ನನಗಿದೆ. ಅದರ ಒಂದು ಆಧಾರದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗೌರವಾಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪ ನವರು ಏನಾದರೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಗೌರವಾಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರು ಅಂದರೆ ಉಪಾ ಉಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಶರಣ ಕೂತರೆ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ. ಕಮಿಷನ್‌ಗೂ ಕೋರ್ಟುಗೂ ಬಹಳ ಅಂತರವಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇನಾದರೂ, ಅದರೂ ಸಹ ಅವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಒಂದು ಗೌರವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ. ಆ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

6-00 P. M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ತಾವು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಕಮಿಷನ್ ಎಂದರೆ ಅದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಪವರ್‌ಫುಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಫೈಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ತರಹ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂತರ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜಸ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಅದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ನಮ್ಮ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಇದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್

ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಮ್ಮ ಅಡ್ವೈಜರ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ತಮ್ಮದು ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕಮಿಟಿ ವ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಆದವರು ಜಡ್ಜ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಕಮೀಷನ್ ಕೋರ್ಟು ಎಂದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು ಸ್ಟ್ರೀಕರ್ಸ್ ಕಾನುಪರನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಹ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಆದರೆಂತೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಕಮೀಷನ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಇತಿಮಿತಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆದರೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸಹ ಕೋರ್ಟು ಎಂದು ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಇದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾವು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಾಲದ ನಂತರ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯವಾದ ಕಾರಣ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವಾಗ ಬಹಳ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ನಾಳೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಟ್ರೀಕರ್ಸ್ ಕಾನುಪರನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಸಹ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಆದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾವು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಯಾವ ತರಹದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಡ್ವೈಜ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಡೆಫಿನಿಟ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಆಫ್ ಅರ್ಜೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇರಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ಅಡ್ವೈಜ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ ಒಳಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದು ಆರ್ಜೆಂಟ್ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಡೆಫಿನಿಟ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆಂಟ್ ಮ್ಯಾಟರ್ ಹೌದು, ಇದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಪಾರ್ಟೆನ್ಸ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಯಾವತರಹ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಾದರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬಹುದು, ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ತಮ್ಮನ್ನು ಯಾವ ತರಹವೂ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಈಗ ತಾವುಗಳು ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಮಗ್ರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವಾಗಲೂ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವು ಯಾವ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರೀಕರ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾರ್ ಆಫ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಡೆಗೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾಳೆ ಹೆರ್ಟ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಾವು ಹೆರ್ಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಾರ್ಜ್ ಹಾಕಬಹುದೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಹೇವ್ಲೆಗೌಡ. —ನಾಳೆ ಎಲ್ಲೆ ಎೂರಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. —ನಮ್ಮ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಅಫೀಸರ್ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಂದರೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರಿಗೆ ಕುರಿತು ಗೃಹದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಒದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"The Committee share the following views expressed by the Speaker of Lok Sabha while giving his ruling on 9th May, 1968 regarding discussion on a matter which is *sub judice* :—

"The rule whether a motion which relates to a matter which is under adjudication by a court of law should be admitted or discussed in the House has to be interpreted strictly. While on the one hand the Chair has to ensure that no discussion in the House should prejudice the course of justice, the Chair has also to see that the House is not debarred from discussing an urgent matter of public importance on the ground that a similar, allied or linked matter is before a court of law. The test of *sub judice* in my opinion should be that the matter sought to be raised in the House is substantially identical with the one on which a Court of law has to adjudicate"

"Freedom of speech is a primary right whereas rule of *sub-judice* is a self-imposed restriction. So where need be, the latter must give way to the former. Rules of *sub judice* should apply in regard to proceedings before Civil and Criminal Courts and Courts Martial in any part of India and not ordinarily to other judicial or quasi-judicial bodies such as Tribunals etc., which are generally fact finding bodies."

ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಗೃಹದರ್ಶನ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಬ್‌ಜುಡೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇವೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಇಬ್ಬು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಾದರೂ ತಾವು ಮುಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

With these words, I withhold my consent for the Adjournment Motion.

Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 1 P. M.

The House adjourned at Fifteen Minutes past six of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 14th June 1977.